

עק"פ 35953/02/19 - יהוסף חיים עבדה נגד הנהלת בתי המשפט

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עק"פ 35953-02-19 עבדה נ' הנהלת בתי המשפט

בפני המערער: כבוד השופטת מרב בן-ארי
יהוסף חיים עבדה
נגד המשיבה: הנהלת בתי המשפט

החלטה

1. בקשה לפטור מתשלום אגרה בגדר ערעור שהוגש על החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה מיום 19.10.16 (כב' הש' חגי טרסי) בתיק 18392-09-16 אשר דחה את בקשת המערער להחזר אגרה בסך של ₪ 625 בקובלנה שהמערער עתר להורות על מחיקתה.
2. ביום 14.2.19 הוגשה בקשה למתן פטור מתשלום אגרה. באותו היום כב' הש' דנה מרשק מרום קבעה כי אין מקום לקבל את הבקשה והבקשה נדחתה.
3. המערער הגיש בקשה לעיון חוזר וגם בקשה זו נדחתה (ראו החלטה מיום 3.3.19).
4. ביום 20.3.19 עתר המערער להפחית את סכום האגרה ולחילופין לפרוס את הסכום לתשלומים, באותו יום כב' הש' דנה מרשק מרום דחתה את הבקשה משום שהיא לא נתמכה בתצהיר.
5. ביום 4.4.19 המערער הגיש בקשה מתוקנת וכב' הש' מרום הורתה להעביר את הבקשה לעיון רשם תורן.
6. זו הבקשה שלפני.
7. הבקשה הועברה לתגובת המשיבה ביום 12.6.19, אולם עד כה המשיבה לא הגיבה לבקשה והמועד חלף.

דין

8. חובתו של זה אשר עותר לפטור מתשלום אגרה להוכיח שני תנאים מצטברים:

עמוד 1

א. העדר יכולת כלכלית לשאת בתשלום האגרה.

ב. סיכויי ההליך.

9. בתקנה 14א לתקנות האגרות נקבע כי על המבקש פטור מאגרה לצרף תצהיר שבו יפרט: "את רכושו, רכוש בן זוגו ורכוש הוריו אם הוא סמוך על שולחנם, ומקורות הכנסתו בששת החודשים שקדמו לתאריך הבקשה".

10. עומדת למבקש חובה לחשוף בפני בית המשפט, לצורך הבקשה, כל מידע אשר יש בו כדי ללמד על מצבו הכלכלי, כאשר ללא פרטים מהימנים הנתמכים במסמכים על הכנסת המבקש, רכושו, הוצאותיו והכנסותיו, לא ניתן להיזקק לבקשה לפטור מאגרה. (לעניין זה ראה לדוגמה רע"א 7764/05 יחזקאל דניאלי נ' פרקליטות המדינה ואח', וכן ע"א 254/07 לפיד נד סמואל פורסם בנבו (21.2.2007)).

11. כאמור, אין די בהוכחת העדר יכולת כלכלית לשלם האגרה, כשלעצמה, כדי לקבל פטור. בנוסף על המבקש להוכיח, כי תביעתו מגלה עילה. יפים בעניין זה, דבריו של כבוד השופט ד' לוי ב"בש"א 1236/91 מאור חיים נ' מדינת ישראל ואח' (פורסם בנבו, 16.7.91):

"פטור אינו פועל יוצא של חוסר יכולת כספית בלבד. לצד נימוק זה צריכים להשקל, בכל מקרה, גם מהות התביעה וסיכוייה. מטעם זה קרה לו למבקש שאותו שופט או שופטים שונים, פעמים שפטרו אותו מאגרה ופעמים שלא. אל נכון צדק הרשם המלומד, שעין בהחלטות נשוא הערעור, כי במקרה דנן לא היה מקום לפטור מאגרה ולו גם מהטעם האחד שסיכויי הערעור קלושים ביותר".

12. כנגד זכותו של מבקש הפטור שלא ייחסמו בפניו דלתות בית המשפט ולממש זכות הגישה לערכאות, אשר הוכרה על ידי הפסיקה כזכות מעין חוקתית, עומדות תכליות החובה לתשלום האגרה אשר בראשן, מימון שירותי בתי המשפט, וכן מניעת ניצול לרעה של ההליך השיפוטי ע"י הגשת תביעות מופרזות ולא מבוססות שאין גורם מרתיע מהגשתן.

(לעניין זה ראה לדוגמה המ' 502/59 **בנין וביצוע ואח' נ' קסטיאל ואח'**, פ"ד יד (1) 675 וכן רע"א 430/07 **מריט נ' מדינת אוקראינה** פורסם בנבו (26.8.07)).

13. אשר להיעדר יכולת כלכלית, לטענת המערער רובצים לפתחו חובות בהוצאה לפועל בסך של כ- 848,000 ₪ (צורפה אסמכתה) והוא הוכרז כחייב מוגבל באמצעים. החייב צירף תדפיס חשבון בנק ממנו עולה כי חשבונו נמצא ביתרת חובה. כמו כן המערער צירף אישור מחודש דצמבר 2018 מאת המוסד לביטוח לאומי לפיו הוא לא עובד החל מיום 1.5.18. כמו כן צורף אישור מהמעסיק הקודם של המערער ממנו עולה כי הוא נעלם ממקום עבודתו ועל כן פוטר.

14. אשר לסיכויי ההליך, על פי דין, לא נדרש המבקש פטור מאגרה להוכיח את תביעתו בשלב זה ודי בכך שיוכיח כי ההליך מגלה עילה. נהיר עם זאת כי אין במתן ההחלטה בבקשה לפטור מאגרה משום קביעת מסמרות.

לגופו של עניין, מדובר בהליך ערעורי על החלטה שניתנה בשנת 2016, בחלוף המועד להגשת ערעור, מכאן שסיכויי ההליך בתיק זה, כפי שהוגש, קלושים.

15. במצב דברים זה, למרות שהתרשמתי מהיעדר יכולת כלכלית של המערער, אני סבורה שבנסיבות העניין סיכויי הערעור אינם טובים ועל כן אני סבורה שאין הצדקה לפטור את המערער מתשלום אגרה באופן מלא, כפי שאף נקבע בהחלטות קודמות כאמור.

16. עם זאת, כדי לא לחסום את דרכו של המערער רק משום שהפרוטה לא מצויה בכיסו, מצאתי להיעתר לבקשה להפחית את סכום האגרה, כך שהמערער יישא בשליש מסכום האגרה, זאת בשים לב לסיכויי ההליך הקלושים.

17. המערער יפקיד את סכום האגרה בהתאם להחלטה זו, זאת עד ליום 27.7.19. לא יעשה כן, התובענה תמחק.

18. משימה למתן החלטה בהתאם.

ניתנה בסמכותי כרשמת.

ניתנה היום, כ"ד סיוון תשע"ט, 27 יוני 2019, בהעדר הצדדים.